

Tuinboon

Teelt

Tuinbonen worden voornamelijk op akkerbouwbedrijven geteeld voor de conservenindustrie. De hoofdbloei van dit gewas is meestal in juni. Op tuinbouwbedrijven worden tuinbonen vaak vervroegd door afdekken met kunststofolie. Soms worden tuinbonen ook in kassen geteeld. Nauw verwant zijn duivebonen en veldbonen die kleinere zaden hebben dan de tuinboon. Enkele jaren geleden werden veel veldbonen geteeld omdat er een flinke subsidie mogelijk was. Nu deze subsidie niet meer wordt gegeven is ook de teelt van veldbonen weer verdwenen.

Bloembouw

De bloemen groeien aan trossen, die in de bladoksels van de plant staan. Een tuinbonenplant bloeit van onderen naar boven. De kelkbladen zijn samengegroeid tot een bloemkelk die de basis van de bloemkroon vormt. De onregelmatige witte bloemkroon heeft meestal witte of bruine vlekjes. Er zijn enkele nieuwe rassen met enkel witte bloemen. Standaard bestaat de bloemkroon uit een groot kroonblad; de vlag. Daaronder bevinden zich twee kleinere kroonbladen die aan het einde verbonden zijn. Deze vormen de kiel van de bloem. Aan de bloemkroon bevinden zich nog twee kroonbladen: de zwaarden van de bloem. De bovenste meeldraad is vrijstaand. De andere negen meeldraden zijn samengegroeid in de bloemschede. De stempel van de stamper is bedekt met papillen die stoffen afscheiden die de kieming van het stuifmeel op gang brengen. Zonder bestuiving openen de bloemen zich elke dag, gedurende 6 à 7 dagen. Na

bestuiving openen ze zich nog maar 2 à 3 dagen. De nectarklieren bevinden zich onder in de bloemkelk. Aan de onderkant van de steunblaadjes van de tuinboon zijn zwarte vlekjes te zien waarin extra florale honinglieren zitten. Vooral bij warm vochtig weer scheiden deze nectar af.

Bestuiving

Een normaal gewas tuinbonen bestaat voor ongeveer tweederde uit inteeltplanten en voor eenderde uit hybriden. De hybrideplanten zijn overwegend zelfbestuivend. Beweging van de bloemen door de wind leidt vaak tot voldoende bestuiving. De inteeltplanten zijn niet zo zelfbestuivend. Dit is een algemeen verschijnsel in de plantenwereld. Bloemen van inteeltplanten produceren minder stuifmeel. Bovendien hebben zij een soort barrière, waardoor zelfbestuiving niet goed mogelijk is. Inteeltplanten zijn meer aangewezen op kruisbestuiving, waarbij insecten een rol spelen.

Het aantonen van de waarde van bestuiving door insecten en van bijen in het bijzonder is erg moeilijk. Algemeen mag aangenomen worden dat bestuivende insecten de stuifmeeloverdracht verbeteren waardoor de zaadopbrengst verhoogd kan worden. Twee bijenvolken per ha tuinbonen is aan te bevelen voor goed bloembezoek en bestuiving. De honingopbrengst is

meestal klein, wel kunnen de bijenvolken een behoorlijke hoeveelheid stuifmeel verzamelen. Hommels bijten vaak gaten aan de basis van de bloemkroon om nectar te verzamelen. Bijen maken geen gaten, maar verzamelen nectar via de door hommels gemaakte zijingang. Zulk bloembezoek draagt niet bij aan de verbetering van de bestuiving.

